

Pedagogisk planering i historia:

Världshandel och industrialisering

I vår moderna värld finns många som är rika och många som är fattiga. Flera orsaker finns till detta, men många av dem ligger långt tillbaka i tiden. För att förstå hur det kan komma sig att vi i Europa lever så annorlunda mot vad man gör i många andra delar av världen, måste vi gå tillbaka i historien och börja redan på medeltiden.

Syfte - varför läser vi om det här?

- Undervisningen i historia ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för att varje tids människor måste bedömas utifrån sin samtids villkor och värderingar.
- använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer,
- kritiskt granska, tolka och värdera källor som grund för att skapa historisk kunskap,
- reflektera över sin egen och andras användning av historia i olika sammanhang och utifrån olika perspektiv, och
- använda historiska begrepp för att analysera hur historisk kunskap ordnas, skapas och används.

Centralt innehåll hämtat från kursplanerna

- Den ökade världshandeln mellan Europa, Asien, Afrika och Amerika.
- Industrialiseringen i Europa och Sverige. Olika historiska förklaringar till industrialiseringen, samt konsekvenser för olika samhällsgrupper och människors levnadsvillkor i Sverige, Norden, Europa och några olika delar av världen. Migration inom och mellan länder.
- Den europeiska dominansen, kolonialism och imperialism.
- Historiska berättelser från skilda delar av världen med skildringar av människors upplevelser av förtryck, till exempel i form av kolonialism och rasism.

Konkreta mål för eleverna - efter avslutat arbetsområde...

- 1) Du känner till några av de europeiska upptäcktsresandena
- 2) Du känner till några konsekvenser (både positiva och negativa) deras upptäckter fick
- 3) Kan du förklara begreppet triangelhandeln
- 4) Kan du följande begrepp:
 - a. revolution
 - b. mekanisering
 - c. kapital
 - d. investera
 - e. arbetskraft
 - f. naturresurser (naturtillgångar)
 - g. kommunikationer (infrastruktur)
 - h. urbanisering
 - i. migration, emigration, immigration
 - j. befolkningsexplosion
- 5) Förstår du innebörden av begreppet revolution samt uttrycken agrar revolution och industriell revolution
- 6) Vet du varför och ungefär när den industriella revolutionen startade i Storbritannien
- 7) Kan du några orsaker till den industriella revolutionen och förstår hur dessa tillsammans bidrog till utvecklingen
- 8) Vet du vad som krävs för att ett land ska kunna industrialiseras
- 9) Känner du till hur det svenska samhället såg ut före industrialiseringen
- 10) Känner du till hur det svenska samhället påverkades av industrialiseringen och hur levnadsvillkoren för barn, kvinnor och män förändrades
- 11) Förstår du orsaker till migration (utvandring, invandring, urbanisering) under 1800-talet och kan jämföra med dagens migration
- 12) Reflekterar du kring den industriella revolutionens betydelse; såväl positivt som negativt; t ex
 - a. Vilken betydelse har den industriella revolutionen haft för vårt samhälle idag?
 - b. Vilka för- och nackdelar har den industriella revolutionen medfört?
 - c. Dra paralleller mellan då och nu (tänk på hela världen)
- 13) Läser du historiska berättelser om förtryck och levnadsvillkor. Du drar paralleller till idag samt reflekterar.

Undervisning

Under lektionerna kommer du att ...

... arbeta med de konkreta målen utifrån läroböcker, andra texter, Internet och filmer

... ha lärargenomgångar

... reflektera kring frågor kopplade till arbetsområdet både enskilt och i grupp

Arbete med målen och litteratur till dessa

Mål 1: www.teacherondemand.se - de stora upptäckterna

Mål 2: Stencil Till och från Amerika (finns i det utdelade målpapperet)

Mål 3: Power point om triangelhandeln - genomgång

Mål 4: Genomgång av ord och begrepp

Mål 5: Hi B sid 4-9 + Minns du?-uppgifterna

Mål 6-11: Hi B sid 70-97 + valda delar av Minns du?-uppgifterna

Mål 12: Egna reflektioner utifrån vad du lärt dig och egna tankar och funderingar

Mål 13: Texter att läsa och reflektera kring – dessa får du senare på stencil

Bedömning av dina kunskaper sker genom ...

... skriftlig redovisning av dina kunskaper

... delaktighet i diskussioner och vid genomgångar

... reflektionsuppgifter kring kulturmöten, migration och människors levnadsvillkor

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 9

- Eleven har **grundläggande** kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder. Eleven visar det genom att föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar. Dessutom förklarar eleven hur människors villkor och värderingar kan påverkas av den tid de lever i.
- Eleven kan undersöka några utvecklingslinjer inom kulturmöten, migration och levnadsvillkor och beskriver då **enkla** samband mellan olika tidsperioder. Eleven anger också någon tänkbar fortsättning på dessa utvecklingslinjer och motiverar sitt resonemang med **enkla och till viss del** underbyggda hänvisningar till det förflutna och nuet.
- Eleven kan använda historiskt källmaterial för att dra **enkla och till viss del** underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.
- I studier av historiska förhållanden, skeenden och gestalter såväl som vid användning av källor och i resonemang om hur historia används kan eleven använda historiska begrepp på ett **i huvudsak** fungerande sätt.

Kunskapskrav för betyget D i slutet av årskurs 9

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 9

- Eleven har **goda** kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder. Eleven visar det genom att föra **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar, samt om Förintelsen och andra folkmord. Dessutom förklarar eleven hur människors villkor och värderingar kan påverkas av den tid de lever i.
- Eleven kan undersöka några utvecklingslinjer inom kulturmöten, migration, politik och levnadsvillkor och beskriver då **förhållandevis komplexa** samband mellan olika tidsperioder. Eleven anger också någon tänkbar fortsättning på dessa utvecklingslinjer och motiverar sitt resonemang med **utvecklade och relativt väl** underbyggda hänvisningar till det förflutna och nuet.
- Eleven kan använda historiskt källmaterial för att dra **utvecklade och relativt väl** underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.
- I studier av historiska förhållanden, skeenden och gestalter såväl som vid användning av källor och i resonemang om hur historia används kan eleven använda historiska begrepp på ett **relativt väl** fungerande sätt.

Kunskapskrav för betyget B i slutet av årskurs 9

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 9

- Eleven har **mycket goda** kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder. Eleven visar det genom att föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar, samt om Förintelsen och andra folkmord. Dessutom förklarar eleven hur människors villkor och värderingar kan påverkas av den tid de lever i.
- Eleven kan undersöka några utvecklingslinjer inom kulturmöten, migration, politik och levnadsvillkor och beskriver då **komplexa** samband mellan olika tidsperioder.
- Eleven anger också någon tänkbar fortsättning på dessa utvecklingslinjer och motiverar sitt resonemang med **välutvecklade och väl** underbyggda hänvisningar till det förflutna och nuet.
- Eleven kan använda historiskt källmaterial för att dra **välutvecklade och väl** underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.
- Eleven kan föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om hur historia har använts och kan användas i några olika sammanhang och för olika syften, samt hur skilda föreställningar om det förflutna kan leda till olika uppfattningar i nutiden, och vilka konsekvenser det kan få.
- I studier av historiska förhållanden, skeenden och gestalter såväl som vid användning av källor och i resonemang om hur historia används kan eleven använda historiska begrepp på ett **väl** fungerande sätt.